

PROFIL REAL – 100 de puncte

Citește textul propus și scrie răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe:

Prima mea ciocnire cu un oraș mare. Chișinăul nu semăna cu nimic din ce întâlnisem până atunci. Mai târziu, văzând mai toată Europa, aveam să râd de mine, de acel flăcău temător care abia ajungea până la capătul străzii fără să se uite speriat în urmă, însă atunci totul în jur mi se părea copleșitor. Clădirile **impunătoare** din calcar orbitor, bisericile înalte până la cerul sleit, străzile pavate pline de trăsuri cu vizitii **mânioși** și trase de cai înveliți în păături groase, hărmălaia, senzația, mai apăsătoare ca oricând, că timpul e limitat. Toată lumea se grăbea, toată lumea era deja în întârziere. Orice loc îmi era străin și nu cunoșteam pe nimeni, ceea ce era suportabil când erai singur în pustietate, însă acolo, printre atâția oameni care-și aveau sau își căutau rostul, devenea cu adevărat chinuitor. [...]

Casa în care locuiam mi se părea sufocantă, prea mică pentru noi toți și neîncăpătoare pentru miile de cărți lăsate în biblioteca din conac. Prin contrast, clădirea ciclopică a liceului, cu turnurile și cupolele sale, mă intimidă până la muțenie. Poate singurul lucru care-mi dădea putere era faptul că tata studiasse acolo, fusese chiar un elev **strălucit**, iar dacă el putuse, eram obligat și eu să pot.

Nu mi-a fost ușor la început, mai ales din cauză că era o școală pentru fii de nobili bogați, fuduli și sfidători, fără voința de a învăța ceva, lăudându-se fără contenire cu averile și funcțiile taților lor și râzând de un neavenit ca mine, care adeseori nu aveam bani nici de o plăcintă.

Deșteptăciunea mea nu era prețuită deloc în ochii lor, mai rău, îi întârâta să mă audă spunând lecția cu patos, ba chiar corectându-l, respectuos, pe profesor. Când au aflat că debutasem deja în paginile ziarului „Odesskii Vestnik”, m-au tras deoparte și mi-au zis că, ținând-o tot așa, aveam să mor și mai sărac decât eram atunci, apoi m-au chelfănit zdravăn, ca să-mi intre bine în cap. [...]

Eram tot mai interesat de istorie, de originea noastră, nu doar ca familie, satul Hăjdău al străbunului David, ci ca popor. Mă gândeam la zorii îndepărtați, la regii dacilor și împărații romanilor, la credințele și datinile lor, încercam să reclădesc o zi din viața unui țăran trac, a unui războinic, a unui preot. O cetate pe un platou muntos, un templu închinat zeilor uitați între timp, o garnizoană, o fierărie, câteva colibe. Cum gândeau acești oameni, ce rost își dădeau, ce au simțit când au văzut legiunile cotropitoare înaintând ordonat, cu platoșele scăpărând în soare? Aveam nevoie de documente, eram chemat spre o viață de cărțiță, săpând tuneluri prin întuneric. Vastitatea necunoscutului nu mă speria pe atunci.

Mă mai gândeam la mama, mai mult decât o făcusem când era vie. Îmi apărea în față așa cum o vedeam în zilele de sărbătoare, foarte tânără și neasemuit de frumoasă, într-o rochie de un negru catifelat, cu dantele străvezii, cu colier de perle la gât și cercei cruciformi mici, cu roze albe împletite în cocul castaniu, cu ochii ei mari de ambră și gura ca o fragă deasupra bărbiei cu gropiță.

(George Cornilă. *Hasdeu: duhuri*)

PLATOȘĂ, *platoșe*, s. f. Armură de zale, de fier, de piele etc. de forma unui pieptar, cu care se îmbrăcau oștenii în Antichitate și în Evul Mediu spre a se apăra de loviturile dușmanilor; cuirasă.

Nr.	Item	Punctaj	
1	Scrie câte un sinonim contextual pentru fiecare dintre cuvintele evidențiate în text: <i>impunătoare</i> _____ <i>mânioși</i> _____ <i>strălucit</i> _____	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
2	Demonstrează, în enunțuri dezvoltate, trei sensuri diferite ale substantivului platou. 1. _____ _____ _____ 2. _____ _____ _____ 3. _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
3	Încadrează textul într-un stil funcțional: a) numește două trăsături ale stilului; b) ilustrează-le cu câte un citat. Stilul funcțional _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
4	Comentează, în 6-7 rânduri, sugestia contextuală a unei figuri de stil din fragmentul subliniat (rescrie și numește figura de stil). Figura de stil _____ _____ _____ Comentariul _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5

5	Analizează, în spațiul rezervat, motivul literar al orașului în fragmentul dat, în raport cu același motiv dintr-un alt text din literatura română (numește textul și autorul, citează/prezintă o situație din textul ales).	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8
6	Propune, pentru fragmentul citit, un titlu sugestiv, cu explicația acestuia. Titlul propus _____ Explicația _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
7	Schițează, în text coerent de 11-12 rânduri, portretul moral al personajului-narator, având în vedere: a) identificarea tipului uman pe care îl reprezintă; b) comentarea a două trăsături morale, ilustrate cu exemple potrivite.	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

8	Formulează două argumente, fiecare susținut de un exemplu relevant, care demonstrează apartenența textului la genul epic.	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
9	Scrive, în spațiul rezervat, un anunț, valorificând datele legendei: „Te numești Nicolae/Nicoleta Gârneț. Studiezi la Liceul Teoretic „L. Blaga” din or. Telenești, în clasa a XII-a. Organizezi, împreună cu membrii cercului de istorie și cu biblioteca liceului, atelierul de cercetare „Căutătorii trecutului”, în scopul cunoașterii localității natale prin valorificarea documentelor istorice. Atelierul se va desfășura în perioada 05–15 iunie 2026, zilnic, între orele 14.00-16.00, în incinta bibliotecii liceului”. Vei semna anunțul.	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

